

галузі є недовіра населення і суб'єктів господарювання до страхових компаній. В Україні лише невелика частка населення користується послугами страхових агентств. З цього можна зробити висновок, що ставлення українців до страхових послуг недостатньо прихильне.

Отже, ситуація на ринку страхових послуг в Україні потребує поліпшення. Подальший розвиток страхової галузі буде залежати від готовності державних структур та приватних страхових компаній співпрацювати, від їхньої зацікавленості в удосконаленні ринку страхування. Важливими елементами становлення успішного страхового ринку є врегулювання законодавчої бази, розробка та впровадження нових інформаційних підходів для роботи на ринку, заручення довірою населення завдяки гарантованості та надійності страхових послуг. Варто зазначити, що запорукою розвитку сфери страхування буде економічне зростання України, зниження рівня інфляції, підвищення платоспроможності громадян. Синергія усіх цих факторів призведе до успішного та ефективного функціонування страхової галузі.

Література:

1. Актуальні проблеми та перспективи розвитку страхування життя в Україні [Електронний ресурс] // Економіка і Суспільство. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://economyandsociety.in.ua/journal/10_ukr/102.pdf.
2. Стан та перспективи розвитку страхового ринку України [Електронний ресурс] // Збірник наукових праць "Проблеми та перспективи розвитку підприємництва". – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <http://ppb.khadi.kharkov.ua/article/view/152078>.
3. Удосконалення функціонування ринку страхових послуг в Україні із урахуванням зарубіжного досвіду [Електронний ресурс] // Електронний журнал «Ефективна економіка». – 2012. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1180>.

Кузьменко В.

*аспірант кафедри корпоративних фінансів і контролінгу,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу,
Урванцева С. В.*

ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ПОНЯТІЙНОГО АПАРАТУ ПРИ ДОСЛІДЖЕННІ ДЕРЖАВНИХ ВИТРАТ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ХАРАКТЕРУ

Як правило, коли йде мова про державні витрати інвестиційного характеру, у практиці використовують дефініції: “видатки розвитку”, “витрати розвитку”, “капітальні видатки” й “капітальні вкладення”. Хоча найбільш емним поняттям, що описує державні інвестиційні вкладення є витрати розвитку, які включають видатки розвитку, придбання цінних паперів, надання кредитів з бюджету та розміщення бюджетних коштів на депозитах – в ході бюджетного процесу, зазвичай, використовують термін “видатки розвитку”.

При цьому варто зазначити, що у Бюджетному кодексі України відсутнє визначення даної дефініції [1]. Тлумачення вказаного терміну містив Закон України “Про бюджетну систему України”, який з прийняттям Бюджетного кодексу втратив чинність. Зокрема, у ньому було сказано, що видатки розвитку – це витрати бюджетів на фінансування інвестиційної та інноваційної діяльності, зокрема: фінансування капітальних вкладень виробничого і невиробничого призначення; фінансування структурної перебудови народного господарства; субвенції та інші видатки, пов’язані з розширеним відтворенням. Натепер аналог цього визначення міститься у Наказі Мінфіну “Про бюджетну класифікацію” від 14.01.2011 р. № 11 [2].

Складовою частиною видатків розвитку є капітальні видатки, що, як правило, становлять 2/3 від них. Поняття капітальних видатки бюджету є більш близьким до

інвестицій. Згідно із затвердженою бюджетною класифікацією капітальні видатки включають: придбання основного капіталу (обладнання і предметів довгострокового користування, капітальне будівництво (придбання), капітальний ремонт, реконструкція та реставрація); створення державних запасів та резервів; придбання землі та нематеріальних активів; капітальні трансферти (підприємствам (установам, організаціям), органам державного управління інших рівнів, населенню, за кордон, до бюджету розвитку) [3].

Однак окремі статті капітальних видатків мають мало спільного з класичним розумінням інвестицій та стимулюванням росту економіки, а саме: придбання килимів, штор, сервізів, обладнання для їдалень, буфетів, придбання кондиціонерів тощо. Цікавим є факт, що у публічних звітах про виконання бюджету про це навіть не згадується, а самостійно виокремити їх зазвичай неможливо.

Поряд із поняттям “капітальні видатки” широко розповсюдженим є також термін “капітальні вкладення” – інвестиції у відтворення основних фондів і на приріст матеріально-виробничих запасів [4]. Даного терміну також немає у Бюджетному кодексі, проте останній часто використовується під час складання, розробки, погодження та затвердження проектної документації для будівництва.

Найбільша помилка застосування вищевказаного понятійного апарату виникає при спробі мепінгу бюджетної та статистичної звітності. Оскільки статистичні дані оперують іншим поняттям – “капітальні інвестиції”.

Згідно Наказу Держкомстату України від 15.12.2003 р. № 444 [4], капітальні інвестиції включають інвестиції в основний капітал (основні засоби), в інші необоротні матеріальні активи; витрати, пов'язані з поліпшенням об'єкта, що призводить до збільшення майбутніх економічних вигод, первинно очікуваних від використання об'єкта, і на суму яких збільшується первісна вартість основних засобів (капітальний ремонт будівель, споруд, машин та обладнання); інвестиції у необоротні нематеріальні активи, а також витрати на формування основного стада. Інвестиції в основний капітал (капітальні вкладення) – це витрати на капітальне будівництво, включаючи витрати на поліпшення земель, проведення культуртехнічних робіт, на терасування крутих схилів, витрати по вирощуванню багаторічних насаджень, роботи по експлуатаційному і глибокому розвідувальному бурінню на нафту, газ і на термальні води; на придбання машин та обладнання, інструменту, приладів та інвентарю, транспортних засобів тощо.

Отже, невірне розуміння, а тим більше застосування наведеної вище термінології перешкоджає організації, плануванню і моніторингу бюджетних видатків у відповідності з певними пріоритетами економічного розвитку та нівелює результати будь-яких наукових досліджень.

Література:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI [Електронний ресурс]: [веб-сайт Верховної Ради України]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
2. Про бюджетну класифікацію. Наказ Міністерства фінансів України від 14.01.2011 р. № 11 [Електронний ресурс]: [веб-сайт Верховної Ради України]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-11>
3. Науково-практичний коментар до Бюджетного кодексу України / М. Я. Азаров, В. А. Копилов, Л. К. Воронова та ін.; За заг. ред. М. Я. Азарова. – К.: НДФІ, 2006. – 632 с.
4. ДБН А.2.2-3-2004 “Проектування. Склад, порядок розроблення, погодження та затвердження проектної документації для будівництва. Наказ Держбуду України від 20.01.2004 р. № 8 [Електронний ресурс]: [веб-сайт Верховної Ради України]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va008509-04>
5. Про затвердження форми одноразового державного статистичного спостереження N 1-амортизація Наказ Держкомстату України від 15.12.2003 р. № 444VI [Електронний ресурс]: [веб-сайт Верховної Ради України]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0444202->